

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI, GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 5 września 1980 r.

w sprawie zasad uznawania terenów zadrzewionych na obszarach wsi za parki wiejskie, ochrony tych parków i zarządzania nimi.

Na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ochronie jako parki wiejskie podlegają tereny położone na obszarach wsi, pokryte drzewostanem o charakterze parkowym, stanowiące własność lub będące w użytkowaniu jednostek gospodarki społecznej, a nie objęte przepisami o ochronie zabytków.

2. Przez „drzewostan o charakterze parkowym” rozumie się zespoły drzew i innej roślinności, ukształtowane funkcjonalnie i plastycznie w ogród mający wartość histo-

ryczną, przestrzenno-plastyczną lub przyrodniczą. Ukształtowanie ogrodu może tworzyć kompozycję roślinności, rzeźby terenu, wody i elementów architektonicznych.

3. Za park wiejski mogą być uznane i objęte związana z tym ochroną tereny położone na obszarach wsi, stanowiące także własność osób fizycznych lub jednostek organizacyjnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej, pokryte drzewostanem o charakterze parkowym obejmującym starodrzew; nie dotyczy to jednak terenów zadrzewionych drzewami owocowymi i terenów służących celom kultu religijnego oraz cmentarzy.

§ 2. Za park wiejski może być uznany teren obejmujący pozostałości drzewostanów i zagospodarowania, o którym mowa w § 1, jeżeli stan i zakres tych pozostałości pozwala na odtworzenie zadrzewień i ich charakteru.

§ 3. Uznanie za park wiejski powinno następować w miarę możliwości na warunkach uzgodnionych z właścicielem lub użytkownikiem terenu.

§ 4. 1. Park wiejski podlega ochronie polegającej na:

- 1) zakazie dokonywania wszelkich zmian zagospodarowania parku, powodujących naruszenie jego układu przestrzennego,
- 2) zakazie wznoszenia na terenie parku lub w jego otoczeniu budowli albo wykonywania robót budowlanych, które mogłyby szkodzić roślinności parkowej,
- 3) usunięciu z parku obiektów budowlanych i urządzeń wpływających szkodliwie na jego stan,
- 4) zakazie prowadzenia na obszarze parku określonych rodzajów działalności,
- 5) niezbędnej odnowie i pielęgnacji roślinności znajdującej się w parku oraz konserwacji jego urządzeń.

2. Szczegółowy sposób wykonywania ochrony parku wiejskiego określi uchwała rady narodowej stopnia wojewódzkiego ustanawiająca park wiejski.

§ 5. 1. Pielęgnacja roślinności znajdującej się na terenie parku wiejskiego powinna zapewnić dobry stan drzew i krzewów, w szczególności przez ochronę przed chorobami i szkodnikami, zapobieganie procesom próchnienia drzew i hamowanie tych procesów, usuwanie suchych konarów i gałęzi, wzmocnianie koron drzew i inne tego rodzaju zabiegi.

2. W parku wiejskim mogą być usuwane tylko drzewa martwe oraz drzewa słabe, zamierające oraz samosiewy naruszające przestrzenny i gatunkowy charakter parku.

3. Odnowa roślinności w parku wiejskim nie może spowodować zmiany jego charakteru.

§ 6. Park wiejski powinien służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych, zwłaszcza z zakresu kultury i wypoczynku.

§ 7. 1. Właściwe wykorzystanie parku wiejskiego zapewnia terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego.

2. Terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego ustali regulamin korzystania z parku wiejskiego z uwzględnieniem wymagań jego ochrony, o których mowa w § 4, oraz powierzy sprawowanie zarządu tym parkiem podległej sobie jednostce organizacyjnej, a w razie braku takiej jednostki określi inny sposób zarządzania parkiem wiejskim.

§ 8. 1. Teren parku wiejskiego stanowiący własność osób fizycznych lub jednostek organizacyjnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej podlega zarządowi właścicieli gruntów, jeżeli wyrażą na to zgodę.

2. Jeżeli właściciele gruntów, o których mowa w ust. 1, nie wyrażą zgody na sprawowanie zarządu parkiem albo park wiejski obejmuje tereny stanowiące własność lub będące w użytkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej i własność osób fizycznych lub jednostek organizacyjnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej, terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego określa sposób zarządzania całym obszarem parku.

§ 9. 1. Zarządca parku wiejskiego dba o utrzymanie w należytym stanie parku, troszczy się o właściwe jego zagospodarowanie i prawidłowe wykonywanie wymaganej ochrony.

2. W szczególności zarządca parku wiejskiego jest obowiązany:

- 1) w miarę potrzeby ogrodzić teren parku,
- 2) dbać o dobry stan drzew, krzewów, trawników, kwietników, dróg i ścieżek,
- 3) dbać o porządek i czystość oraz właściwy stan wód znajdujących się na terenie parku,
- 4) czuwać nad wykonaniem obowiązujących dla terenu parku nakazów i zakazów.

3. Zarządca parku wiejskiego na pokrycie kosztów zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, może korzystać w miarę potrzeby ze środków Funduszu Ochrony Środowiska.

§ 10. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego oraz zarządcy parków wiejskich współdziałają w sprawach związanych z wykonywaniem przepisów rozporządzenia z wojewódzkimi konserwatorami zabytków oraz z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym i Ligą Ochrony Przyrody.

§ 11. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego inicjują, organizują i popierają działalność społeczną zmierzającą do podejmowania czynów społecznych mających na celu porządkowanie parków wiejskich i zapewnienie właściwego ich stanu.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Administracji, Gospodarki Terenowej
i Ochrony Środowiska: *J. Kępa*